

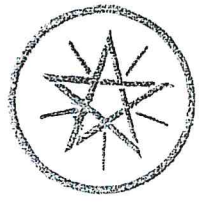
2011/11

ሰኔ 2022

2011

2/97/11

28-1026
14/10/11

21/10/2011

የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ገቢዎች ሚኒስቴር
The Federal Democratic Republic of Ethiopia
Ministry of Revenues

በዝርዝር ለተመለከቱት በሙሉ
በያሉበት

ጉዳይ:- የተሻሻለ የዲ.ሲ.ፕ.ሲ.ን እርምጃ አፈፃፀምና የይግባኝ አቀራረብ መመሪያ ስለመላክ

ተቋሙ እያካሄዳቸው ካሉ የለውጥ ሥራዎች መካከል ነባር የሰው ሀብት መመሪያዎችን መሥሪያ ቤቱ ከደረሰበት የዕድገት ደረጃ አኳያ በመመርመር ውጤታማ አሰራርን በሚያሰፍን አግባብ ማሻሻል አንዱ ተግባር መሆኑ ይታወቃል።

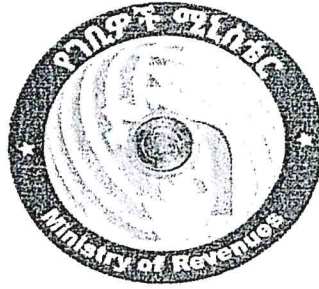
በዚህ መሠረት ሲከናወን የቆየው የዲ.ሲ.ፕ.ሲ.ን እርምጃ አፈፃፀምና የይግባኝ አቀራረብ መመሪያ ቁጥር 151/2011 መጽደቁን እየገለጸኩ፤ መመሪያው ተግባራዊ እንዲደረግ በዚህ ደብዳቤ ሽንገት መላኩን አስታውቃለሁ።

ግልጻ፡

- ለሚኒስትር ጽ/ቤት
- ለታክስ አፕሪኬሽን ዘርፍ
- ለሕግ ተገዥነት ዘርፍ
- ለተቋማዊ አቅምና ድጋፍ ዘርፍ
- ለተቋማዊ ሥጋት ሥራ አመራርና ሥነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት
- ለሰው ሀብት ሥራ አመራር ዳይሬክቶሬት
- ገቢዎች ሚኒስቴር
- ለጉምሩክ ኮሚሽን
- አዲስ አበባ

Handwritten notes and signatures at the bottom right of the page.

የዲ.ሲ.ፕ.ሲ.ን እርምጃዎች አፈፃፀምና የይግባኝ አቀራረብ መመሪያ

ቁጥር 151 /2011

ሰኔ 2011 ዓ.ም

አዲስ አበባ

መግቢያ

የገቢዎች ሚኒስቴር ወይም ጉምሩክ ኮሚሽን ደንበኛ ተኮር የሆነ አገልግሎት የሚሰጥ መስሪያ ቤት እንደመሆኑ የሚኒስቴሩ ወይም የኮሚሽኑ ሠራተኞች ያላቸው የስራ ባህልና ክሊሮቶች ጋር ያላቸው ግንኙነት መልካም እንዲሆን ለማድረግ፤

ሠራተኛው ህግና ደንብን ለመፈፀም ወይም ለማስፈፀም እንዲሁም መሰረታዊ መብትና ግዴታውን ማወቅና የተቋሙን የሥነ-ምግባር ህግጋትን ማክበር ያለበት በመሆኑ፤

በነባር የዲ.ሲ.ፕሊን እርምጃዎች አፈፃፀም መመሪያ ላይ ያጋጠሙ ክፍተቶችን ለመሙላትና የይግባኝ አቀራረብ ሂደት ወይም ስርዓት ማካተት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በሚኒስቴሩ ወይም በኮሚሽኑ የሠራተኞች አስተዳደር የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 155/2000 አንቀጽ 45 እና በደንብ ቁጥር 437/2011 አንቀጽ 12 መሠረት ሚኒስቴሩ ይህን የዲ.ሲ.ፕሊን አፈፃፀምና የይግባኝ አቀራረብ መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "የዲ.ሲ.ፕሊን እርምጃዎች አፈፃፀምና የይግባኝ አቀራረብ መመሪያ ቁጥር 151/2011" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

- 1/ "ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ወይም ኮሚሽን ወይም ኮሚሽነር" ማለት የገቢዎች ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ወይም የጉምሩክ ኮሚሽን ወይም ኮሚሽነር ነው።
- 2/ "ዳይሬክቶሬት" ማለት የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ነው።
- 3/ "መስሪያ ቤት" ማለት የሚኒስቴሩ ወይም የጉምሩክ ኮሚሽኑ ዋና መ/ቤት እና በሥራቸው የሚገኙ ቅ/ጽ/ቤቶችን ይጨምራል።
- 4/ "ደንብ" ማለት የሚኒስቴሩ ወይም የጉምሩክ ኮሚሽኑ ሠራተኞች አስተዳደር የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 155/2000 ከነ ማሻሻያው ነው።
- 5/ "የበላይ ኃላፊ" ማለት የሚኒስቴሩ ሚኒስትር ወይም የጉምሩክ ኮሚሽኑ ኮሚሽነር ሲሆን ሚኒስትር ዴኤታዎችን ወይም የጉምሩክ ምክትል ኮሚሽነሮችን ወይም የቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጆችን ይጨምራል።
- 6/ "ሠራተኛ" ማለት በሚኒስቴር ወይም በጉምሩክ ኮሚሽን መስሪያ ቤቱ ውስጥ በቋሚነት ተቀጥሮ የሚሰራ ሠራተኛ ሲሆን በሙከራ ጊዜ ላይ የሚገኙትን ይጨምራል። ሆኖም ግን ሚኒስትሩን እና ሚኒስትር ዴታዎችን ወይም የጉምሩክ ኮሚሽነር እና ምክትል ኮሚሽነሮችን አይጨምርም።
- 7/ "የሥራ ሂደት ባለቤት" ማለት የሥራ ሂደቱ አስተባባሪ፣ መሪና ተጠሪ ሲሆን ለዚህ መመሪያ አፈፃፀም ሲባል በሥራ ሂደት አስተባባሪና በላይ ያሉ የአመራር እርከኖችን ያካትታል።
- 8/ "ተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን" ማለት በሚኒስቴሩ ወይም በጉምሩክ ኮሚሽኑ የሚገኝ የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ክፍል የቡድን አስተባባሪ ሲሆን ሌሎችን የክፍሉ ባለሞያዎችንም ይጨምራል።

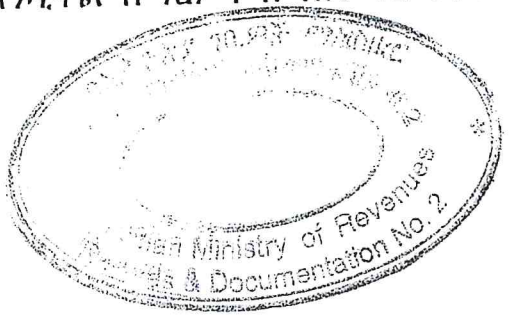
- 9/ "የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን" ማለት በሠራተኞች አስተዳደር ደንብ አንቀጽ 34/1/ መሠረት የሚቋቋምና የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳዮችን አጣርቶ የሚወስን ወይም የውሳኔ ሀሳብ የሚያቀርብ ቡድን ነው።
- 10/ "ከላሽ" ማለት የሚኒስቴሩ ወይም የጉምሩክ ኮሚሽኑ የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም ቡድን አስተባባሪ ነው።
- 11/ "የዲ.ሲ.ፕሊ.ን እርምጃ" ማለት በደንቡ አንቀጽ 30 መሠረት የሚሰጥ የቅጣት ውሳኔ ነው።
- 12/ "ይግባኝ" ማለት በሚመለከተው አካል በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ተክላሽ ውሳኔው እንደገና በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን እንዲታይ የሚከተለው ሂደት ወይም ስርዓት ነው።
- 13/ "የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን" ማለት በዚህ መመሪያ መሰረት በተሰየመው የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን በተሰጠ ውሳኔ ላይ ተክላሽ የሚያቀርበውን ቅሬታ የሚያይ ቡድን ነው።
- 14/ "ዳይሬክተር" ማለት በሚኒስቴሩ ወይም በኮሚሽኑ የሥራ መዋቅር በዳይሬክቶሬት የሥራ መደብ ዳይሬክተር ሆኖ የተመደበ ሰው ማለት ነው።
- 15/ "የአገልግሎት ዘመን" ማለት በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን ወይም በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን አባል የሆነ ሰራተኛ አገልግሎት የሚሰጥበት የሁለት ዓመት ጊዜ ነው።
- 16/ በዚህ መመሪያ በወንድ ያታ የተገለፀ ለሴት ያታም ተፈጻሚ ይሆናል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

መመሪያው በሚኒስቴሩ እና በኮሚሽኑ ቋሚ ሠራተኞች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ዓላማ

የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ዓላማ የሚኒስቴሩን ወይም የኮሚሽኑን ሠራተኞች ዲ.ሲ.ፕሊ.ን በግልጽ አሰራር ሥርዓት እና በፍጥ-ሀግ በመምራት ጥፋት እንዳይፈፀም መከላከልና ጥፋት የሚፈጽም ሠራተኛ ስለጥፋቱና ስለሚያስከትለው ቅጣት በቅድሚያ እንዲያውቅ ማድረግ እንዲሁም ጥፋቱ ከተፈፀመ በፊጸመው ጥፋት ወይም የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉድለት ተፀጽቶ ወደፊት ውጤታማ ሠራተኛ መሆን እንዲችል ለማረምና ለማስተማር ወይም

የማይታረም ሆኖ ሲገኝ ሥራው እንዳይበደል በማሰናበት ሌሎች ሠራተኞች ተመሳሳይ ጥፋት እንዳይፈፀሙ መማሪያ ለማድረግ ነው።

ክፍል ሁለት

ስለ የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ቡድን መቋቋምና አሠራር

5. ስለማቋቋም

ሚኒስቴሩ ወይም ኮሚሽኑ ወይም ቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ በደንብ አንቀጽ 34 ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በዋና መሥሪያ ቤት እና በቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች የሠራተኞችን የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ክስ እየመረመረ በራሱ ውሳኔ የሚሰጥ ወይም የውሳኔ ሃሳብ የሚያቀርብ የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጉዳይ ቡድን ያቋቁማል።

6. የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጉዳይ ቡድን አባላት

1/ የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጉዳዮችን የሚያየው ቡድን፡-

ሀ) አምስት አባላት የሚኖሩት ሲሆን ከአባላት አንዱ የሕግ ባለሙያ ቢሆን ይመረጣል።

ለ) አባላቱ ከተለያዩ ሥራ ሂደቶች (ክፍሎች) የተውጣጡ እና ምርጫው የፆታ ስብጥርን ያገናዘበ መሆን አለበት፤

ሐ) በዋና መሥሪያ ቤት

(1) በሚኒስትሩ ወይም በኮሚሽነሩ የሚሰየሙ ሰብሳቢ፣ ሁለት አባላትና ፀሐፊ፤

(2) ሁለት የሠራተኛ ተወካይ በሠራተኞች ተመርጦ በሰው ሀብት ሥራ አመራር ዳይሬክቶሬት በኩል የሚቀርቡ.....አባል

መ) በቅርንጫፍ ጽ/ቤት

(1) በሥራ አስኪያጅ የሚሰየም.....ሰብሳቢ

(2) በሥራ አመራር ኮሚቴ ተመርጠው የሚሰየሙ ሁለት አባላትና ፀሐፊ፤

(3) ሁለት የሠራተኛ ተወካይ በሠራተኞች ተመርጦ በሰው ሀብት

ሥራ አመራር ወይም ሥራ ሂደት ወይም ቡድን በኩል የሚቀርቡ.....አባል

ሠ) ሰብሳቢ፣ አባላት እና ፀሐፊ ምደባ ደብዳቤ የሚሰጠው በዋና መሥሪያ ቤት በሚኒስትሩ ወይም በኮሚሽነሩ ሲሆን በቅ/ጽ/ቤት ደግሞ በሥራ አስኪያጁ ይሆናል።

7. የአባልነት መመዘኛ

ማንኛውም የዲ.ስ.ፕ.ሊ.ን ጉዳዮችን ለሚያየው ቡድን አባል የሚሆን ሰው፣

- 1/ በመልካም ሥነ-ምግባርና በሥራ አፈፃፀሙ የተመሰገነ፤
- 2/ በከባድ ዲ.ስ.ፕ.ሊ.ን ቅጣት ሪከርድ የሌለበት ወይም ተቀጥቶ የነበረ ከሆነ የቅጣቱ ሪከርድ ጊዜ ያበቃ፣ እና
- 3/ በሚኒስቴሩ ወይም በኮሚሽኑ ውስጥ ከሁለት ዓመት ያላነሰ አገልግሎት ያለው ሊሆን ይገባል።

8. የአገልግሎት ዘመን

ማንኛውም የዲ.ስ.ፕ.ሊ.ን ጉዳዮችን የሚያየው ቡድን አባል፣

- 1/ የአገልግሎት ዘመን ሁለት ዓመት ይሆናል።
- 2/ የቡድን አባላቱ ሰብሳቢውን ጨምሮ ለአንድ የአገልግሎት ዘመን የማገልገል ግዴታ አለባቸው።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የአገልግሎት ዘመኑን የጨረሰ የቡድኑ አባል ሰብሳቢውን ጨምሮ ለተጨማሪ አንድ የአገልግሎት ዘመን እንደገና ሊመደብ ወይም ሊመረጥ ይችላል።

9. በስብሰባ ስለ አለመሰየም ወይም ከአባልነት ስለመሰረዝ

- 1/ ማንኛውም የቡድኑ አባል ክስ ከቀረበበት ሠራተኛ ጋር በተጨማሪ ሊገለጽ የሚችል ወይም የሚታወቅ ፀብ ካለው ወይም በፌደራሉ የቤተሰብ ሕግ መሠረት የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያለው መሆኑ ሲረጋገጥ ለዚያ ጉዳይ ብቻ እንዳይሰየም ይደረጋል።
- 2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ተፈጻሚ የሚሆነው ፀቡን ወይም ዝምድናውን በተመለከተ የጥቅም ግጭት (Conflict of interests) እንደሚያስከትል በጽሑፍ ማመልከቻ በመግለጽ የቡድኑ አባል ወይም ተከላኝ ወይም ከላኝ ያመለከተ እንደሆነ እና በዋና መስሪያ ቤት በሚኒስትር ወይም በኮሚሽነር፣ በቅ/ጽ/ቤት በስራ አስኪያጅ ተቀባይነት ሊያገኝ ይሆናል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት የቡድኑ ሰብሳቢ ከሰብሳቢነት የሚነሳ ከሆነ የተቀሩት የቡድኑ አባላት ከመካከላቸው ለዚህ ጉዳይ ብቻ ሌላ ሰብሳቢ ይመርጣሉ።

4/ ማንኛውም የቡድኑ አባል፤

ሀ) በቡድኑ በመታየት ላይ ካለው ጉዳይ ራሱን በማግለልና ሌላው አባል ራሱን እንዲያገል ወይም እንዳይሰራ ካደረገ ወይም ተጽኖ ካሳደረ፤

ለ) ከዲስፕሊን ክስ ጋር በተገናኘ ምስጢር ካወጣ ፤

ሐ) የዲስፕሊን ክስን የሚመለከቱ ማናቸውንም ጽሑፍ፣ ቃለ-ጉባዔ ወይም ሌላ መረጃ ለባለጉዳይ ያሳየ ወይም ያጋለጠ ወይም የሰጠ ከሆነ፤

መ) የቡድኑን ሥራ በማናቸውም አኳኋን ያደናቀፈ እንደሆነ ፤

ከአባልነት ተሰርዞ በሌላ አዲስ አባል መተካቱ እንደተጠበቀ ሆኖ ከባድ የዲስፕሊን ጥፋት እንደፈጸመ ተቆጥሮ የዲስፕሊን ቅጣት ሊቀጣ ይችላል።

10. የዲስፕሊን ቡድኑ ሰብሳቢ ፣ ፀሐፊ፣ ስብሰባ ጊዜ፣ ምልዓተ-ጉባዔና ድምፅ አሰጣጥን

በተመለከተ፤

- 1/ የዲስፕሊን ቡድኑ የሚቀርብለትን ክስ ለማየት ቋሚ ጊዜ ይወስናል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው ቢኖርም ለሥራው ባስፈለገ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል።
- 3/ በቡድኑ ስብሰባ ላይ ሰብሳቢውና ሌሎች ሁለት አባላት ከተገኙ ምልዓተ-ጉባዔ እንደተሟላ ይቆጠራል።
- 4/ ሰብሳቢው ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት በስብሰባው ባይገኝ የቀሩት አባላት ከመካከላቸው ለጊዜው ሰብሳቢ ይመርጣሉ።
- 5/ ሰብሳቢው የቡድኑን ሥራ የማስተባበርና የዲስፕሊን ምርመራውን ሂደት የመምራት ኃላፊነት ይኖርበታል።

- 6/ የቡድኑ ፀሐፊ በክላሽ የሚቀርብ ክስንና በተክላሽ የሚቀርብን መልስ በመቀበል ለሰብሳቢ ያቀርባል፣ በስብሰባ ወቅት ቃለ-ጉባዔ ይይዛል፣ ክሱን በተመለከተ ማንኛውንም ሰነድ አደራጅቶ ይይዛል፣ መጥሪያ ያስተላልፋል፣ ማስረጃ እንዲቀርብ ክትትል ያደርጋል።
- 7/ ቡድኑ የሚሰጠው ውሳኔና የሚያቀርበው የውሳኔ ሃሳብ የሚያልፈው በድምጽ ብልጫ ይሆናል። ጉዳዩ አከራካሪ ሲሆንና ድምጽ እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ያለበት ወገን ያቀረበው ሃሳብ ያልፋል።
- 8/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (7) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በሃሳብ የተለየው አባል ወይም አባላት የተለየበት ወይም የተለዩበት ምክንያት በቃለ-ጉባዔ ይሰፍራል።

11. የሥራ ሂደት ባለቤትና የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ቡድኑ ሥልጣን

- 1/ የሥራ ሂደት ባለቤት በሥሩ ለሚገኝና ቀላል የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጥፋት በፊፀመ ሠራተኛ ላይ እንደጥፋቱ ክብደት የቃል ወይም የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ ሊሰጥ ይችላል።
- 2/ የቃል ማስጠንቀቂያ ለሠራተኛው በቃል ወይም የተሰጠው ማስጠንቀቂያ የቃል መሆኑ በጽሁፍ ተገልጾ የሚሰጥ ሆኖ ለተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም ለተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን የቃል ማስጠንቀቂያ ስለመሰጠቱ በጽሁፍ መገለጽ አለበት።
- 3/ ከሥራ ሂደት ባለቤት ደረጃ በታች ያሉ አመራሮች ወይም መሪ ባለሙያዎች በስራቸው የሚገኝ ሠራተኛ ቀላል የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጥፋት መፈፀሙን ሲያውቁ ወዲያውኑ ለሥራ ሂደት አስተባባሪው የማሳወቅ ግዴታ አለባቸው።
- 4/ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ የተሰጠው ሠራተኛ በዚህ ሳይታረም በመቅረት ሁለት አመት ሳያልፈው ሌላ ቀላል የዲ.ሲ.ፕ.ሊ.ን ጥፋት ፈጽሞ ከተገኘ በሥራ ሂደት አስተባባሪውም ሆነ እንደ ሁኔታው ከስራ ሂደት ባለቤት በላይ ባለ አመራር ጉዳዩ በጽሁፍ በዝርዝር ተገልጾ በቀጥታ ለተቋማዊ

ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም ለተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን መተላለፍ ይኖርበታል።

- 5/ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድኑ በሠራተኞች አስተዳደር ደንብ አንቀጽ 30 ንዑስ አንቀጽ (1) በፊደል ተራ (ሐ) እና (መ) የተደነገጉትን የሚያስቀጣ ጥፋት ላይ ውሳኔ መስጠት ይችላል፤ ይሁን እንጂ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድኑ ክስ የቀረበበት ሠራተኛ የፈፀመው ጥፋት ከሥራ የሚያሰናብት መሆኑን ሲያረጋግጥ የሰንበት የውሳኔ ሀሳብ በዋና መ/ቤት ለሚኒስትሩ ወይም ለኮሚሽነሩ እንዲሁም በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ለስራ አስኪያጅ ያቀርባል።

ክፍል ሶስት

የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ምርመራና ውሳኔ አሰጣጥ

12. ስለዲ.ሲ.ፕሊ.ን ክስ አመሠራረት

- 1/ የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን በቀረበለት ጥቆማም ሆነ በሌላ መነሻ ሠራተኛው ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጥፋት መፈፀሙን ሲያረጋግጥና ማስረጃዎችን አሰባስቦ ሲጨርስ የተጣሰውን የህግ ድንጋጌ ጠቅሶ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ክስ በጽሑፍ ለዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን ያቀርባል።
- 2/ ዳይሬክተር፣ የቅ/ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጅ ወይም የቅ/ጽ/ቤት ም/ሥራ አስኪያጅ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጥፋት መፈፀሙን የሚያመለክት ሁኔታ ሲኖር ወይም ጥቆማ ሲቀርብ መረጃው በዋና መሥሪያ ቤት ወይም በቅ/ጽ/ቤት በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን ተጠናቅሮ ሲላክ ወይም ሲቀርብ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ምርመራው የሚጀመረው በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ይሆናል።
- 3/ በርካታ ሠራተኞች አንድ ዓይነት የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጥፋት በተመሳሳይ ጊዜ ሰርተው ከተገኙ ክላቸው በአንድ ላይ ይቀርባል።
- 4/ በዚህ መመሪያ መሰረት የሚቀርብ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ክስ የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክተር ወይም የተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን አስተባባሪ የፈረመበትና የሚኒስቴሩ ወይም የኮሚሽነሩ ወይም

የቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ ማህተም ያረፈበት ሆኖ የሚከተሉትን መያዝ አለበት፡-

- ሀ) የተከሳሹን ሠራተኛ ስም ከነአያት፤
- ለ) ሠራተኛው የተከሰሰበትን ጥፋት ጭብጥና ዝርዝር፤
- ሐ) ጥፋቱ የተፈጸመበትን ጊዜና ቦታ፤
- መ) የተጣሰውን የህግ ድንጋጌ እና
- ሠ) ክስን ያረጋግጣሉ ተብለው የቀረቡትን የጽሑፍም ሆነ የሰው ማስረጃዎች የያዘ፤ እና
- ረ) ሠራተኛው ከአንድ በላይ በሆነ ጥፋት የተከሰሰ ከሆነ እያንዳንዱ ጥፋት ተለይቶ መገለጽ ይኖርበታል።

13. የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ ምርመራ አካሄድ

1/ ማንኛውም የሚኒስቴሩ ወይም የኮሚሽኑ ሠራተኛ ቀላል የዲ.ሲ.ፕሊን ጥፋት የፈጸመ እንደሆነና እርምጃውን የሚወስደው የሥራ ኃላፊ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው ጥፋቱን የሚያጣሩ አንድ ወይም ከአንድ በላይ ሆነው ከአምስት የማይበልጡ ሠራተኞች ሊመድብ ይችላል። የማጣራት ሂደቱም እንደሚከተለው ይሆናል።

ሀ/ የተመደበው አጣሪ ሠራተኛው ለቀረበበት ክስ በጽሑፍ መልስ እንዲሰጥ የክሱን ጽሁፍ ይልክለታል።

ለ/ ሠራተኛው ጥፋቱን አምኖ መልስ የሰጠ እንደሆነ አጣሪው በዚሁ ላይ ተመስርቶ የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።

ሐ/ ሠራተኛው የቀረበበትን ክስ በመካድ መልስ የሰጠ እንደሆነ አጣሪው አግባብ ያላቸውን ማስረጃዎች ከመረመረ በኋላ ለሚመለከተው ኃላፊ የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።

መ/ ኃላፊው የቀረበለትን የውሳኔ ሃሳብ መርመሮ ውሳኔ ይሰጣል፤ ሆኖም የሚወሰነው የዲ.ሲ.ፕሊን ቅጣት ከራሱ ሥልጣን በላይ ከሆነ የበኩሉን አስተያየት ጨምሮ ለተቋማዊ ሥጋት ሥራ አመራርና

ሥነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም በተቋማዊ ስጋት ሥራ አመራር ቡድን ያስተላልፋል።

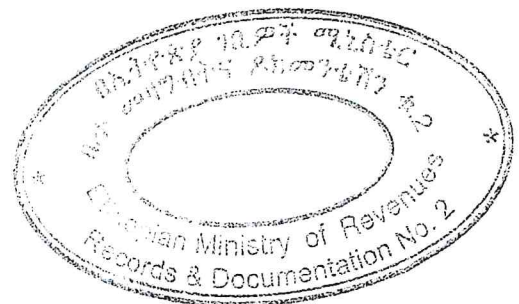
6/ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድኑ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳዮችን ማጣራት ወይም መመርመር የሚጀምረው በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን አማካኝነት በሠራተኛ ላይ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ (4) እና በዚህ መመሪያ ሌሎች ድንጋጌዎች መሠረት የተሟላ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ክስ በጽሑፍ ሲቀርብለት ብቻ ይሆናል።

7/ ማንኛውም ሠራተኛ በከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት በሚያስቀጣ ጥፋት የተከሰሰ እንደሆነ ክሱ የሚከተሉትን ድንጋጌዎች ተከትሎ የሚጣራ ሲሆን የቡድኑ ሰብሳቢ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ክስ ሲቀርብለት ተከላኸ ሠራተኛ ለቀረበበት ክስ መከላከያ ማቅረብ አንዲችል፤

ሀ) በቡድኑ ፀሐፊ በኩል ክስ የቀረበበት ሠራተኛ መልሱን ይዞ እንዲቀርብ የክሱን ጽሑፍና የማስረጃዎች ቅጅ አያይዞ የክስ ማስታወቂያ እንዲደርሰው ያደርጋል።

ለ) የክስ ማስታወቂያው ክሱ የሚለማበትን ቦታ፣ ቀንና ሰዓት የሚገልጽ ሆኖ ክሱ ከሚለማበት ቀን ከአስር ተከታታይ ቀናት በፊት ለተከላኸ መድረስ አለበት። ተከላኸም ክሱ ከሚለማበት ሁለት ቀን በፊት መልሱን በጽሑፍ ማቅረብ ይኖርበታል።

ሐ) ሠራተኛው ሊገኝ ባለመቻሉ ወይም ለመቀበል ፍቃደኛ ባለመሆኑ የክስ ማስታወቂያውን ለመስጠት ያልተቻለ እንደሆነ በሚኒስቴሩ ወይም በኮሚሽኑ ወይም በቅ/ጽ/ቤቱ የማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ተሰጥፎ አስራ አምስት ተከታታይ ቀናት እንዲቆይ ይደረጋል።

መ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሐ) በተሰጠው ጊዜ ውስጥ ተከላሽ ካልቀረበ ክሱ በሌለበት ታይቶ ውሳኔ ይሰጣል።

ሠ) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 15 ንዑስ ቁጥር 3 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ ክሱ ከቀረበለት ጊዜ ጀምሮ ባሉት አርባ አምስት ቀናት ውስጥ ውሳኔ መስጠት ወይም የውሳኔ ሀሳብ ማቅረብ ይኖርበታል።

ረ) የውሳኔ ሀሳብ የቀረበለት የበላይ ኃላፊ በአስር የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔ በመስጠት በዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ ፀሃፊ በኩል ለሠራተኛው በጽሑፍ እንዲሰጠው ያደርጋል።

14. ሠራተኛን ከሥራና ከደመወዝ አግዶ ስለማቆየት

1/ የተጀመረው የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ ውሳኔ እስኪያገኝ ድረስ ተከላሽ ከሥራና ከደመወዝ ታግዶ እንዲቆይ ከላሽ ያመለከተ እንደሆነ የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ ተከላሹን ከሥራ አግዶ እንዲቆይ ሊወስን የሚችለው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) የተገለጹት ሁኔታዎች ሲኖሩ ነው።

2/ በሠራተኛው ላይ ዲ.ሲ.ፕሊን ክስ ካልተጀመረ በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም በተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን፤

ሀ) ከስራና ደመወዝ ለማሳገድ የሚችለው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (4) ላይ የተገለጹት እንደሚፈጸሙ ማሳያዎችን በማቅረብ ጉዳዩ ተጣርቶ አስተዳደራዊ ውሳኔ እስኪሰጠው ድረስ ነው።

ለ) ሠራተኛው ከሥራና ከደመወዝ ታግዶ እንዲቆይ በቀጥታ ለሚኒስትሩ ወይም ለሚኒስትር ዴኤታ ወይም ለኮሚሽነሩ

ወይም ለምክትል ኮሚሽነሩ ወይም ለቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጅ በማቅረብ ሊያስወስን ይችላል።

3/ ሠራተኛውን ከሥራና ደመወዝ አግዶ ማቆየት ሲወሰን እግዱ የሚፈጸመው፣

ሀ) የዳይሬክተሮች፣ የአማካሪዎች፣ የጽ/ቤት ኃላፊዎች፣ የሥራ አስኪያጆች እና የምክትል ሥራ አስኪያጆች እግድ ሲሆን በሚኒስትሩ ወይም በኮሚሽነሩ፣

ለ) የሌሎች ሠራተኞች እግድ ሲሆን በዋና መሥሪያ ቤት የሰው ሀብት ሥራ አመራር ዳይሬክቶሬት ተጠሪ በሆነለት ዘርፍ ሚኒስትር ዴኤታ ወይም ምክትል ኮሚሽነር በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ደግሞ በሥራ አስኪያጅ ይሆናል።

4/ ሠራተኛውን ከሥራና ደመወዝ አግዶ ማቆየት የሚቻለው ፡-

ሀ) ከተጠረጠረበት ጉዳይ ጋር አግባብነት ያላቸውን ማስረጃዎች በማባላሽት፣ በመደበኛ፣ ወይም በማጥፋት የማጣራት (የምርመራ) ስራውን ያሰናክላል፣ ወይም

ለ) የመንግሥት ንብረት ላይ ተጨማሪ ጉዳት ያደርሳል፣ ወይም

ሐ) ከተከሰሰበት ወይም ከተጠረጠረበት ጥፋት አንጻር የሌሎች ሠራተኞችን ሞራል የሚነካ ወይም ተገልጋዮች በመሥሪያ ቤቱ ላይ ሊኖራቸው የሚገባውን እምነት ያዛባል፣ ወይም

መ) ተፈፀመ የተባለው ጥፋት ከሥራ ያሰናብታል ተብሎ ሲገመት ነው።

15. ከሥራና ደመወዝ ታግዶ እንዲቆይ ሰለተወሰነበት ሠራተኛ

1/ በደንቡ አንቀጽ 36 ንዑስ ቁጥር 2 እና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 14 ንዑስ ቁጥር 3 መሠረት ከሥራና ከደመወዝ የታገደ ሠራተኛ ከመደበኛ ሥራው ታግዶ የሚቆይበት ጊዜና ከሥራ የታገደበት ምክንያት በጽሑፍ ይገለጻለታል።

- 2/ እግድ የተደረገበት ሠራተኛ አድራሻው ያልታወቀ እንደሆነ ወይም የማገኛውን ትዕዛዝ በአካል አግኝቶ መስጠት የማይቻልበት ምክንያት ያለ እንደሆነ ሠራተኛው በሚሠራበት የሥራ ቦታ በሚገኝ የማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ለአስር ተከታታይ ቀናት ተለጥፎ እንዲቆይ መደረግ ይኖርበታል።
- 3/ ሠራተኛውን ከሥራና ከደመወዝ አግዶ ማቆየት የሚቻለው ከሁለት ወር ለማይበልጥ ጊዜ ነው። ሆኖም ግን ሠራተኛው ከታገደበት ቀን ጀምሮ አንድ ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ ወይም የውሳኔ ሀሳብ መቅረብ ይኖርበታል።
- 4/ ውሳኔ ሳያገኝ ከሁለት ወራት በላይ ታግዶ የቆየ ሠራተኛ ያለተጨማሪ ሥነ-ሥርዓት ወደ ሥራ እንዲመለስ ይደረጋል። በእግድ ወቅት ያልተከፈለው ደመወዝም ያለወለድ ይከፈለዋል።
- 5/ ሠራተኛው በተከሰሰበት ወይም በተጠረጠረበት ጥፋት ከሥራ እንዲሰናበት ተወስኖበት ካልሆነ በስተቀር በዕግዱ ወቅት ሳይከፈለው የቀረው ደመወዝና የቤት አበል ብቻ ያለወለድ ይከፈለዋል።
- 6/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (4) እና (5) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ በደንቡ አንቀጽ 9 እና ይህንኑ ደንብ ለማስፈጸም በወጣው የውስጥ ዝውውር መመሪያ መሠረት ሠራተኛን ወደ ሌላ ሥራ መደብ አዘዋውሮ ለማሰራት የተሰጠውን ሥልጣን አይገድብም። ሆኖም የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ የተመሰረተበት ማንኛውም ሠራተኛ በጉዳዩ ላይ የሚካሄደው ምርመራ ተጠናቆ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ ወደ ሌላ የሥራ ቦታ አይዛወርም።
- 7/ የሠራተኛው ከሥራና ደመወዝ መታገድ ከእግዱ ጋር ያልተያያዙ መብቶቹንና ግዴታዎቹን ተፈጻሚነት አያስቀርም።
- 8/ የዚህ አንቀጽ ንዕስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ ቢኖርም ከስራና ከደመወዝ ታግዶ የቆየ ሰራተኛ ከስራ እንዲሰናበት ወይም በዚህ አንቀጽ ንዕስ አንቀጽ 5 መሰረት ደመወዙ እንዲከፈለውና ወደ ስራው እንዲመለስ ሳይደረግ የእግድ ጊዜው ካበቃ፡-

ሀ) የመዘግየቱ ምክንያት ዲ.ሲ.ፕሊን ክስን የማጣራቱ ሂደት ውስብስብነት ከሆነ ሰራተኛው ግማሽ ደመወዙ እየተከፈለው፣ ወይም

ለ) ለመዘገየቱ ምክንያት የሆነው ለራሱ ስራ ስህተት ከሆነ ያለደመወዝ ክፍያ፣ እግዳ እስከ አንድ ወር ድረስ እንዲራዘም ሚኒስትሩ ወይም ሚኒስትር ደኤታው ወይም ኮሚሽነሩ ወይም ምክትል ኮሚሽነሩ ወይም የቅርንጫፍ ጸ/ቤቱ ሥራ አስኪያጅ ሊወሰን ይችላል።

16. ክስ ስለማሻሻል

1/ በዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ክስ ጽሑፍ ውስጥ የተገለጸውን የጥፋት ዝርዝር በሚመለከት መሠረታዊ በሆኑ ነጥቦች ላይ ስህተት ወይም ግድፈት መኖሩ ሲታወቅ ወይም ክስ በመታየት ሂደት ላይ እያለ ተከላኸ ሌላ ጥፋት እንዳለበት ከታወቀ የውሳኔ ሃሳብ ከመቅረቡ ወይም ውሳኔ ከመሰጠቱ በፊት በማናቸውም ጊዜ ክስን ማሻሻል ይቻላል።

2/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ከላኩ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ክስ ሊያሻሽል የሚችለው በራሱ ተነሳሽነት ወይም ክስን በሚያጣራው የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድን ጥያቄ መሠረት ሊሆን ይችላል።

17. ክስ ስለሚቋረጥበት ሁኔታ

1/ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ክስ የቀረበበት የሚኒስቴሩ ወይም የኮሚሽነሩ ሠራተኛ በማናቸውም ምክንያት አገልግሎቱ የተቋረጠ እንደሆነ ክስ መታየቱ ይቆማል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው በ.ኖርም በከባድ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ጥፋት የተከሰሰ የሚኒስቴሩ ወይም የኮሚሽነሩ ሠራተኛ በራሱ ፈቃድ ስራውን በመልቀቁ አገልግሎቱን አቋርጦ በሌላ በማናቸውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት የተቀጠረ እንደሆነ የተቋረጠው ክስ መታየቱ ይቀጥላል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ላይ በተገለጸው መሠረት ተግባራዊ እንዲደረግ በሰው ሀብት ሥራ አመራር ዳይሬክቶሬት ወይም በስራ

ሂደት አማካኝነት ሠራተኛው ለተቀጠረበት የመንግስት መሥሪያ ቤት የተቋረጠው ክስ እንዲታይ በደብዳቤ መገለጽ ይኖርበታል።

18. የመጀመሪያ ደረጃ የክስ መቃወሚያ

- 1/ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 12 መሠረት የክስ ጽሑፍ የደረሰው ተከላሽ፤
 - ሀ) ክስ አግባብነት ባለው ሕግ መሠረት በይርጋ የታገደ ከሆነ፤
 - ለ) ተፈጻሚ የተባለው ድርጊት በዲ.ሲ.ፕሊን ሊያስከስስ የማይችል ከሆነ፤ ወይም
 - ሐ) በተከሰሰበት ጉዳይ ላይ ቀደም ሲል ውሳኔ የተሰጠበት ከሆነ ክስ ሊታይ አይገባውም በማለት መቃወሚያ ሊያቀርብ ይችላል።

2/ የመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ ካለ ከተከላሽ የክስ መልስ ጋር በአንድነት መቅረብ አለበት።

19.. ብይን

የዲስፕሊን ቡድን፡-

- 1/ የተከላሹን መቃወሚያ የተቀበለው እንደሆነ ክስ እንዲዘጋ ብይን ሰጥቶ ተከላሹን በነፃ ያስናብታል፤ ውሳኔውንም ለከላሽና ለሚመለከታቸው ያሳውቃል፤ ወይም
- 2/ መቃወሚያውን ያልተቀበለ ከሆነ ተከላሽ ያቀረበውን የክስ መልስ ተቀብሎ የክሱን ምርመራ ይቀጥላል።

20. የዲስፕሊን ክስ መልስ

1/ የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ የቀረበበት ሠራተኛ ክስን የሚያምን ወይም የሚክድ ከሆነ ይህንኑ በዝርዝር በመገለጽ መልሱን በጽሑፍ ያቀርባል፤

2/ የክስ መልስ ተከላሹ ወይም ህጋዊ ወኪሉ የፈረመበት ሆኖ፤

- ሀ) በክሱ ስለተገለጸው እያንዳንዱ ጭብጥ ወይም ጥፋት የተሰጠውን መልስ፤

- ለ) ተከላሽ እንዲታይለት የሚፈልጋቸውን የመከላከያ ማስረጃዎች ዝርዝር፤
- ሐ) ተከላሽ ከዘረዘራቸው የመከላከያ ማስረጃዎች መካከል በእጅ የሚገኙትን የጽሑፍ ማስረጃዎች ቅጂ አያይዞ ማቅረብና የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ እንዲያስቀርብለት የሚጠይቃቸውን ማስረጃዎች ደግሞ በማን እጅ እንደሚገኙ በመግለጽ ማቅረብ ይኖርበታል።

3/ ተከላሹ ጭብጡን የሚያስረዱለት የመከላከያ ምስክሮች እንዲጠሩለት ከፈገለ ስማቸውንና አድራሻቸውን በክስ መልሱ ላይ ዘርዘሮ ማቅረብ ይኖርበታል።

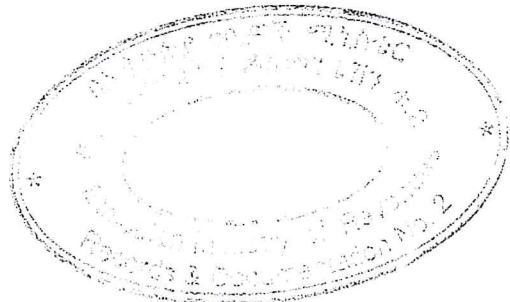
21. በማመን ወይም በመካድ ስለተሰጠ መልስ

- 1/ ተከላሽ ክሱን በማመን መልስ የሰጠ እንደሆነ የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ ተጨማሪ ማጣራት ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ካላገኘው በስተቀር የቀረበውን ክስና የተሰጠውን መልስ በመመርመር በቀጥታ ውሳኔ ይሰጣል፤ ወይም እንደሁኔታው የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።
- 2/ ተከላሽ ድርጊቱን በመካድ መልስ የሰጠ እንደሆነ የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ የክላሽንና የተከላሽን ምስክሮች በመስማትና የጽሑፍ ማስረጃዎቻቸውን በመመርመር ክሱን በማጣራት ውሳኔ ይሰጣል፤ ወይም እንደሁኔታው የውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።

22. ማስረጃዎችን ስለማስቀረብና ስለመመርመር

1/ የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኑ የቀረበለትን ክስ መርምሮ በዚህ መመሪያ መሰረት ውሳኔ ለመስጠት ወይም እንደሁኔታው የውሳኔ ሃሳብ ለማቅረብ፤

- ሀ) አግባብነት ያላቸውን ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች ያያል፤ ያገናዝባል።
- ለ) ክሱን ያረጋግጣሉ ተብለው የቀረቡትን የጽሑፍ ማስረጃዎችን እና ተከላሹ ማስረጃዎቹ ናቸው ብሎ

ከክስ መልሱ ጋር የሚያቀርባቸውን የጽሑፍ ማስረጃዎች ይመረምራል።

ሐ) ቡድኑ አግባብ አላቸው ብሎ የሚገምታቸው ማስረጃዎች፣ የሚያስፈልጉትን ማህደሮች፣ መረጃዎችና ሰነዶች አስቀርቦ እንዲሁም ተከላሽ እንዲቀርቡለት የጠየቃቸውን የጽሑፍ ማስረጃዎች ቅጅ እና የሰው ምስክር፣ የሚመለከተው አካል እንዲቀርብ ወይም እንዲያቀርቡለት በማድረግ መመርመር ይችላል።

2/ ቡድኑ የቀረቡትን ማስረጃዎች በሚመረምርበትም ሆነ ምስክሮችን በሚሰማበት ወቅት ተከላሽ የመደመጥና የመከራከር መብቱ ይጠበቅለታል።

23. ምስክር ስለመጥራት

1/ የከላሽና የተከላሽ ምስክሮች ቀርበው የምስክርነት ቃላቸውን እንዲሰጡ ቡድኑ መጥሪያ እንዲደርሳቸው ያደርጋል።

2/ በአንድ ወይም በተያያዙ ጭብጦች ላይ ቃላቸውን የሚሰጡ ምስክሮች በአንድ ጊዜ ተጠርተው በተጠሩበት ቀን ተራ በተራ እየቀረቡ ምስክርነት እንዲሰጡ ይደረጋል።

3/ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድኑ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው በራሱ አነሳሽነት ተጨማሪ ምስክሮች ቀርበው የምስክርነት ቃላቸውን እንዲሰጡ ሊያደርግ ይችላል።

24. ምስክር ስለመሰማት ስርዓት

1/ ቡድኑ የምስክሮችን ቃል የሚሰማው ተከላሹና ከላሹ በተገኙበት ይሆናል።

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ቢኖርም፤

ሀ) የከላሽ ምስክሮች በሚሰሙበት ጊዜ ተከላሹ እንዲገኝ ተነግሮት በቀጠሮው ቀን ሳይቀርብ የቀረ እንደሆነ ወይም፤

ለ) የተከላሽ መከላከያ ምስክሮች በሚሰሙበት ጊዜ ከላሹ እንዲገኝ ተነግሮት ሳይቀርብ የቀረ እንደሆነ ምስክሮቹ ሌላው ተከራካሪ ወገን በሌለበት ሊሰሙ ይችላሉ።

3/ ቡድኑ፤ ምስክሩ ከክሱ ጋር በተያያዘ የሰማውን ወይም ያየውን ወይም የተገነዘበውን እንዲያስረዳ እየጠየቀ የሚሰጠውን መልስ ቃል በቃል ይመዘግባል።

4/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) ቢኖርም ምስክሩን የጠራው ተከራካሪ ወገን ምስክሩን ተጨማሪ ጥያቄዎች መጠየቅና የሚሰጠው መልስ እንዲመዘገብለት ሊጠይቅ ይችላል። ምስክሩን ለጠራው ወገን ምስክሩ አስጠቂ ምስክር ከሆነ ምስክሩን የጠራው ተከራካሪ መስቀለኛ ጥያቄ ሊያቀርብ ይችላል።

5/ ከላሽ የተከላሽ መከላከያ ምስክሮችን ተከላሹ ደግሞ የከላሽ ምስክሮችን መስቀለኛ ጥያቄ መጠየቅ ይችላሉ።

6/ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድኑ የጠራቸውን ተጨማሪ ምስክሮች ከላሽና ተከላሽ ሁለቱም መስቀለኛ ጥያቄ ሊጠይቁቸው ይችላሉ።

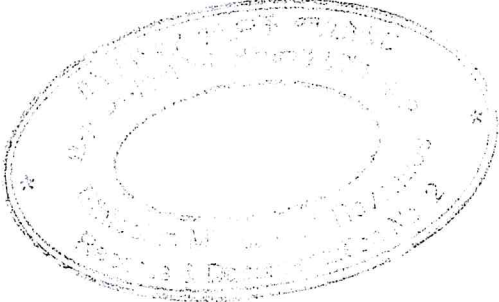
7/ መስቀለኛ ጥያቄ የሚቀርበው ምስክሩ የሰጠው ትክክለኛ ያልሆነ የምስክርነት ቃል ካለ ይህንኑ ለዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድኑ በግልጽ ለማሳየት ነው።

25. የተከላሽ ወይም የከላሽ የመጨረሻ ሃሳብ

ዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድኑ የፍርድ ሂደቱ ከመጠናቀቁ በፊት ተከላሹ እና ከላሹ የመጨረሻ ሃሳብ በየተራ ለመስጠት እንዲችሉ ዕድል ይሰጣል።

26. ስለ ቃለ-ጉባዔና መረጃ አያያዝ

1/ ለዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ቡድኑ የሚቀርቡ ጉዳዮችን በተመለከተ በቃለ-ጉባዔ ፀሐፊው በኩል የሚከናወኑ ተግባራት፤

- ሀ) ከተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም ከተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን የሚቀርቡ የክስ ጽሑፎችን መቀበልና መመዘገብ፤
- ለ) በዚያው ዕለት ወይም በማግስቱ ለሰብሳቢው ማስተላለፍ፤
- ሐ) የዕለታዊ አጀንዳ ቅደም ተከተል በዕለቱ ለይቶ መያዝ፤
- መ) የቡድኑ ቃለ-ጉባዔ በትክክል የተጻፈና የተዘጋጀ አባላቱም እንዲፈረሙበት ሆኖ፤ በጥንቃቄ ማስቀመጥ፤
- ሠ) ከሳሽና ተከሳሽ እንዲሁም ምስክሮች የሚሰጡትን ቃል በትክክልና በጥንቃቄ መመዘገብና ቃል ሰጪዎቹ በጉባኤው መጨረሻ ላይ እንዲፈረሙ ማድረግ፤
- ረ) በሁለቱም ወገን የሚቀርቡ ማስረጃዎች ተመዘግበውና ለቡድኑ ቀርበው ከታዩ በኋላ በፋይል አደራጅቶ በጥንቃቄ ማስቀመጥ፤
- ሰ) ለተከራካሪ ወገኖች፣ ለምስክሮችና ለሌሎች አስረጃዎች የሚሰጡ መጥሪያዎች እንዲሁም ሌሎች ደብዳቤዎች የተዘጋጁና ሰብሳቢው የፈረመባቸው ለሚመለከተው ሰው ወይም አካል መላካቸውን ወይም መድረሳቸውን ማረጋገጥ፤
- ሸ) በማስታወቂያ የሚወጡ ጽሑፎች በተገቢው ቦታ መለጠፋቸውን ወይም ለሚመለከተው ሰው ወይም ክፍል መድረሳቸውን ማረጋገጥ አለበት።

27. የምርመራ ሪፖርት

- 1/ የዲ.ሲ.ፕ.ሲ.ን ቡድኑ የዲ.ሲ.ፕ.ሲ.ን ጉዳይ ምርመራውን ከህግ አንጻር መርምሮ እንዳጠናቀቀ እንደሁኔታው የውሳኔ ሃሳብ ለሚኒስትሩ ወይም ለኮሚሽነሩ ወይም ለቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጅ ያቀርባል ወይም በቀጥታ ውሳኔ ይሰጣል።
- 2/ የሚሰጠው ውሳኔ ከደረሰው ጥፋት ጋር ተመጣጣኝ እንዲሆንና እንደሁኔታው ለተመሳሳይ ጥፋትም ተመሳሳይ ቅጣት መስጠቱ የተጠበቀ ሊሆን ይገባል።

3/ የምርመራው ውጤት የተከሰቱን ጥፋተኝነት የሚያረጋግጥ ከሆነና ተከሰቱን ከሥራ የሚሰናበት ነው ብሎ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድኑ የሚያምን ከሆነ በሚያቀርበው የውሳኔ ሃሳብ ላይ ሊወሰድበት የሚገባውን የቅጣት እርምጃ የሚከተሉትን በማካተት ሊያቀርብ ይገባል።

ሀ) የጥፋቱን ክብደትና ድርጊቱ የተፈጸመበትን ሁኔታ፤

ለ) ተከሰቱ ባለፈው የአገልግሎት ዘመኑ ያሳየውን መልካም ሥነ-ምግባርና የነበረውን የሥራ ውጤት ወይም፤

ሐ) ቀደም ብሎ የፈፀመው ጥፋትና የተወሰደበት እርምጃ ካለ መግለጽ ይኖርበታል።

28. የቅጣት ዓይነቶች አመዳደብ

1/ በደንቡ አንቀጽ 30 በተደነገገው መሠረት፡-

ሀ) የቃል ማስጠንቀቂያ ወይም

ለ) የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ ቀላል የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣቶች ሲሆኑ፤

ሐ) እስከ አራት ወር ደመወዝ የሚደርስ መቀጮ ወይም

መ) እስከ ሁለት ዓመት ለሚደርስ ጊዜ ከደረጃና ከደመወዝ ዝቅ የማድረግ እና

ሠ) ከሥራ የማሰናበት ውሳኔዎች ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣቶች ናቸው።

2/ ቀላል የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ይግባኝ አይጠየቅበትም። ሆኖም ግን የቅጣቱ ውሳኔ በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን ካልተሰጠና ሠራተኛው በውሳኔው ካልተስማማ ቅሬታውን ለሠራተኞች ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ ማቅረብ ይችላል፤ የኮሚቴውም የውሳኔ ሀሳብ በበላይ ኃላፊ ሲፀድቅ የመጨረሻ ውሳኔ ይሆናል።

3/ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣቶች አፈፃፀም በዚህ መመሪያ ክፍል ሦስት መሠረት ተግባራዊ ይሆናሉ።

29. የቅጣት ቅደም ተከተሉን ሳይጠበቅ ስለሚሰጥ ውሳኔ

1/ በደንቡ የተዘረዘሩት የቅጣት ዓይነቶች ቅደም ተከተላቸው ሳይጠበቅ እንደጥፋቱ ክብደት ወይም ቅለት የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ሥነ-ሥርዓት ሳይንደል ለመወሰን ይቻላል።

2/ በዲ.ሲ.ፕሊ.ን የሚወሰነው ቅጣት በማናቸውም ፍርድ ቤት የሚሰጥ የቅጣት ውሳኔ ስለማይከተል ስለዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉድለት አፈፃፀም በደንቡ፤ በዚህ

መመሪያ እና በመስሪያ ቤቱ የሥነ-ምግባር ኮድ 136/2010 የተገለጸውን በመከተል የፍ/ቤት ውሳኔ ሳይጠበቅ ተጣርቶ መወሰን አለበት።

30. የበላይ ኃላፊ ውሳኔ

1/ ሚኒስትሩ ወይም ኮሚሽነሩ ወይም የቅርንጫፍ ጽ/ቤት ሥራ አስኪያጅ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 27 መሠረት የቀረበለትን ሪፖርት ከመረመረ በኋላ የቡድኑን የስንበት የውሳኔ ሃሳብ የማጽደቅ ወይም በቂ ምክንያት ሲኖረው፤

ሀ) በቡድኑ ከቀረበው የውሳኔ ሃሳብ የተለየ ውሳኔ ለመስጠት ወይም

ለ) ቡድኑ ጉዳዩን እንደገና የሚመረምርበትን ምክንያት በመጥቀስ ለማዘዝ ይችላል።

2/ በበላይ ኃላፊ የተሰጠው ውሳኔ በበላይ ኃላፊው ከተፈረመበት ቀን ጀምሮ እስከ አምስት ቀን ባለው ጊዜ ውስጥ ለተከላከሉ በጽሑፍ መሰጠት አለበት።

3/ የተከላከሉ አድራሻ ባለመታወቁ ወይም በሌላ ምክንያት ውሳኔውን ለተከላከሉ መስጠት ካልተቻለ በሚኒስቴሩ ወይም በኮሚሽነሩ ወይም በቅ/ጽ/ቤቱ የማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ተለጥፎ ለአስር የሥራ ቀናት እንዲቆይ መደረግ አለበት።

31.. የውሳኔ አፈፃፀም

1/ ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ ሲሰጥ ለሚመለከታቸው ሁሉ በግልባጭ እንዲያውቁት ይደረጋል።

2/ ከደረጃ ዝቅ የማድረግ ወይም የደመወዝ ቅጣት ተግባራዊ የሚሆነው ሠራተኛው ውሳኔውን እንዲያውቀው ከተደረገ ከሰላሳ ቀናት በኋላ ነው፤ ሆኖም ሠራተኛው ይግባኝ ያቀረበ እንደሆነ በይግባኝ ላይ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ አፈፃፀሙ ታግዶ ይቆያል።

3/ ከሥራ ስለማሰናበት የሚፈጸም ቅጣት ሠራተኛው ይግባኝ አቅርቦ አፈፃፀሙ እንዲቆም ካላሳገደ በስተቀር ሠራተኛው ውሳኔውን እንዲያውቀው ከተደረገበት ቀን ጀምሮ ተግባራዊ ይሆናል።

32. የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት በሪከርድነት ስለሚቆይበት ጊዜ

- 1/ ለቀላል የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ከሆነ ውሳኔ ከተሰጠበት ቀጣይ ቀን ጀምሮ ለሁለት አመት ይሆናል።
- 2/ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ከሆነ የመጨረሻ ውሳኔ ከተሰጠበት ቀጣይ ቀን ጀምሮ ለአምስት አመት ይሆናል።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ላይ የተጠቀሰው ጊዜ መቆጠር የሚጀምረው ውሳኔው ከተሰጠበት ቀጣይ ቀን ጀምሮ ይሆናል።
- 4/ የተወሰነው የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ውሳኔ በሪከርድነት ከሚቆይበት የጊዜ ገደብ ካለፈ በኋላ ቅጣቱ በሪከርድነት ሊጠቀስ አይችልም። ሆኖም የዲ.ሲ.ፕሊ.ን እርምጃውን የሚመለከቱ ሰነዶች በሰራተኛው ማህደር ውስጥ እንደተያያዙ ይቆያሉ።

ክፍል አራት

የይግባኝ ሥርዓት

የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን ስለማቋቋም

33. ውሳኔ የሚሰጥ ወይም የውሳኔ ሀሳብ ለበላይ ኃላፊ የሚያቀርብ የይግባኝ ሰሚ ቡድን

ሚኒስትሩ ወይም ኮሚሽነሩ በዚህ መመሪያ መሰረት በተሰጠው ውሳኔ ላይ ተከላኝ የሚያቀርበውን ቅሬታ እየተቀበለ በማጣራት ውሳኔ የሚሰጥ ወይም የውሳኔ ሀሳብ ለበላይ ኃላፊ የሚያቀርብ የይግባኝ ሰሚ ቡድን ያቋቁማል።

34. ይግባኝ ስለሚባልባቸው ጉዳዮችና ውሳኔ ሰጪ አካል

- 1/ በተወሰነበት የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቅጣት ውሳኔ ቅር የተሰኘ ሠው ቅሬታውን ለይግባኝ ሰሚ ቡድን ጊዜውን ጠብቆ ማቅረብ ይችላል።
- 2/ ሠራተኛው ይግባኙን ሊያቀርብ የሚችለው ውሳኔው በደረሰው ተከታታይ 30 ቀናት ውስጥ ወይም በዚህ መመሪያ በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ በቀረበበት ክስ ላይ ውሳኔ ሳይሰጥበት የቀረ ከሆነ ነው።

- 3/ የዚህ መመሪያ አንቀጽ 7፣ 8፣ 9፣ 10፣ 11 እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው ድንጋጌዎች እንደ አስፈላጊነቱ (mutatis mutandis) በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የቀረበ ይግባኝ በይግባኝ ሰሚ ቡድን ከተመረመረ በኋላ ውሳኔውን እንዲፀና ወይም እንዲሻር ወይም እንዲሻሻል የውሳኔ ሃሳብ ለሚኒስትሩ ወይም ለኮሚሽነሩ ያቀርባል ወይም በቀጥታ ውሳኔ ይሰጣል።
- 5/ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ቡድን የተሰጠውን ውሳኔ በማጣራት ከስራ ማሰናበት በመለስ ውሳኔው እንዲፀና ወይም እንዲሻሻል ወይም እንዲሻር ማድረግ የሚችል ሲሆን ከስራ ማሰናበት ከሆነ ግን ለሚኒስትሩ ወይም ለኮሚሽነሩ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል።
- 6/ በዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳይ ይግባኝ ሰሚ ቡድን በቀጥታ ወይም ሚኒስትሩ ወይም ኮሚሽነሩ በሚቀርብለት የውሳኔ ሃሳብ መሠረት የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።
- 7/ ተክሳሹ በሚኒስትሩ ወይም በኮሚሽነሩ ወይም በይግባኝ ሰሚ ቡድን በተሰጠው ውሳኔ ያልረካ እንደሆነ ቅሬታውን ለፐብሊክ ሰርቪስ አስተዳደር ፍርድ ቤት የማቅረብ መብቱ የተጠበቀ ነው።

35. የይግባኝ አቀራረብ ሂደትና ውሳኔ አሰጣጥ

- 1/ ሠራተኛው የሚያቀርበው የይግባኝ ማመልከቻ ይግባኝ በተባለበት ውሳኔ ላይ ተቃውሞ የቀረበበትን ምክንያትና ይግባኝ ባዩ የሚፈልገውን ዳኝነት በግልጽ ማመልከት አለበት።
- 2/ ለይግባኝ ማቅረቢያ የተቀመጠው የጊዜ ገደብ ካለፈ በኋላ ይግባኝ ማቅረብ አይቻልም።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተደነገገው ቢኖርም ተክሳሹ ከአቅም በላይ የሆነ ችግር አጋጥሞት እንደነበረ የሚያሳይ በቂ ማስረጃ ከይግባኙ ጋር አያይዞ ካቀረበና ማስረጃው ተቀባይነት ካገኘ ለይግባኝ ማቅረቢያ

የተቀመጠው የጊዜ ገደብ ካለፈበት ቀን በኋላ ባሉት ሰላሳ ቀናት ውስጥ ይግባኝ ሊታይ ይችላል።

4/ ሠራተኛው ይግባኝን የሚያቀርበው በዋናው መ/ቤት የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድን በተወሰነ ውሳኔ ከሆነ በሪከርድ ሥራ አመራር ቡድን በኩል ሲሆን በቅርንጫፍ ጽ/ቤት የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድን በተወሰነ ውሳኔ ከሆነ ደግሞ ለቅ/ጽ/ቤቱ የሰው ሀብት ሥራ አመራር ቡድን አቅርቦ ይህ ቡድንም በሰላሳ ቀናት ውስጥ ለዋናው መስሪያ ቤት ይግባኝ ሰሚ ቡድን በደብዳቤ በመላክ ይሆናል።

5/ የይግባኝ ቡድኑ ይግባኝን መርምሮ ውሳኔ የሚሰጠው፣

ሀ) ክሱ የቀረበበትን አግባብ፣ የቀረቡትን ማስረጃዎች ይዘት፣ የስር የዲ.ሲ.ፕሊን ቡድኖች ጉዳዩን የመረመሩበትንና ውሳኔ የሰጡበትን አግባብና ተገቢነት ያላቸውን ህጎች በማገናዘብ ይሆናል።

ለ) የአብላጫ ድምጽ ስርዓትን ተግባራዊ በማድረግ ሲሆን ድምጽ እኩል ሲከፈል ሰብሳቢው የደገፈው ሃሳብ ተቀባይነት ያገኛል።

ሐ) በሃሳብ የተለየው አባል ወይም አባላት የተለየበት ወይም የተለዩበት ምክንያት በቃሉ-ጉባዔ ይለፍራል።

6/ የዲ.ሲ.ፕሊን ቅጣት ተግባራዊነት ታግዶ የሚቆየው ከሳሹ ይግባኝ ስለማቅረቡ ሲያሳውቅ ይሆናል።

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

36. ስለ ይርጋ ጊዜ

1/ ቀላል የዲ.ሲ.ፕሊን ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት ሲፈፀም፣

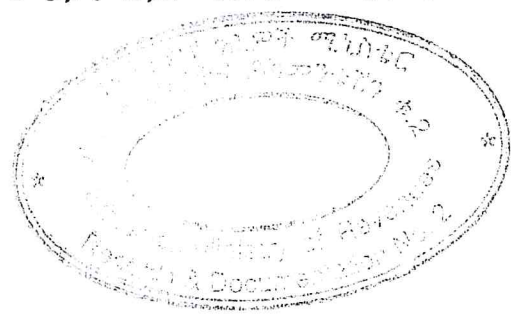
ሀ) ጥፋቱን የፈፀመው ሠራተኛ ጥፋቱ ከታወቀበት ቀን ጀምሮ እስከ ስድስት ወር እርምጃ ካልተወሰደበት በዲ.ሲ.ፕሊን ተጠያቂ አይሆንም።

- ለ) ጥፋት መፈጸሙን እያወቀ በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ እርምጃ ያልወሰደ ወይም እርምጃ እንዲወሰድ ለሚመለከተው ኃላፊ ያላሳወቀ የሥራ ኃላፊ በዲ.ሲ.ፕሊን ተጠያቂ ይሆናል።
- 2/ ወንጀል የማያስጠይቅ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊን ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት የፈፀመ ሠራተኛ የደንብ መተላለፍን ክስ ለማቅረብ በወንጀል ህጉ በተደነገገው የይርጋ ጊዜ ውስጥ በዲ.ሲ.ፕሊን ካልተከሰሰ በጥፋቱ ተጠያቂ አይሆንም።
- 3/ በወንጀል ጭምር የማያስጠይቅ ከባድ የዲ.ሲ.ፕሊን ቅጣት የሚያስከትል ጥፋት የፈፀመ ሠራተኛ የወንጀሉን ክስ ለማቅረብ በወንጀል ሕጉ በተቀመጠው የይርጋ ጊዜ ውስጥ በዲ.ሲ.ፕሊን ካልተከሰሰ በጥፋቱ ተጠያቂ አይሆንም።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 እና 3 የተደነገጉት የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ ማቅረቢያ ጊዜያት በ.ኖሩም፤
 - ሀ) የዲ.ሲ.ፕሊን ክስ እንዲቀርብ ለተቋማዊ ስጋት ስራ አመራርና ስነ-ምግባር ዳይሬክቶሬት ወይም ለተቋማዊ ስጋት ስራ አመራር ቡድን የማሳወቅ ኃላፊነት ያለበት የሥራ ኃላፊ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ማሳወቅ ያለበት ሲሆን በዚህ ጊዜ ውስጥ መረጃውን ካላቀረበ በዲ.ሲ.ፕሊን ተጠያቂ ሊደረግ ይችላል።
 - ለ) ከላሽ መረጃና ማስረጃ ከደረሰው በኋላ እንደየ ጥፋቱ ክብደት የክስ ጊዜውን ጠብቆ ክስ ካላቀረበ በዲ.ሲ.ፕሊን ተጠያቂ ሊሆን ይችላል።

37. ተፈጻሚነት ያላቸው ህጎች

በደንቡ እና በዚህ በመመሪያ በማይሸፈኑ ጉዳዮች ላይ የፌዴራል መንግሥት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 1064/2010፤ የፌዴራል መንግሥት ሠራተኞች የዲ.ሲ.ፕሊን አፈፃፀምና የቅሬታ አቀራረብ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 77/1994 እና ይህንኑ አዋጅ ለማስፈጸም በወጡ ወይም በሚወጡ የዲ.ሲ.ፕሊን እርምጃዎች አፈፃፀም መመሪያና ወይም ደንብ መሠረት ይሆናል።

38. የሽግግር ጊዜ

ይህ መመሪያ ከመውጣቱ በፊት የተጀመሩ የዲ.ሲ.ፕሊ.ን ጉዳዮች በነበሩበት ሁኔታ ቀጥለው በወቅቱ በነበሩ ህጎች መሰረት ውሳኔ የሚሰጣቸው ይሆናል።

39. የተሻሩ መመሪያዎች

የዲ.ሲ.ፕሊ.ን እርምጃዎች አፈፃፀም መመሪያ ቁጥር 3/2001 ተሽሮ በዚህ መመሪያ ተተክቷል።

40. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በገቢዎች ሚኒስቴር ሚኒስትር ከተፈረመበት ቀን ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል።

አዲስ አበባ..... ቀን 2011 ዓ.ም

አዳኒች አቤቤ

የገቢዎች ሚኒስቴር

ሚኒስትር

